

УЛС ТӨР

АХМАДУУДАД ЖИЛД ХОЁР УДАА
100-300 МЯНГАН ТӨГРӨГ ОЛГОХ НЬ

II нүүрт

ОНИЦЛОХ ХУУДАС

V нүүрт

Улаанбаатарт: ӨНӨӨДӨР

Дугаарын **60** мөр

Сонгуулийн хуулиа
чангалаад юу
өөрчлөгдөв

Н.ПУНЦАГБОЛД

ҮЗЭЛ БОДОЛ

БЯЛДУУЧИД НЬ ШИЛ, АМИА ХИЧЭЭГЭСЭД НЬ
ХИЛ, ЛИДЕРҮҮД НЬ ФРАКЦИ ДАВСАН

АН

Ч.ЧУЛУУН

Ардчилсан намын нэр хүндийн уналт зарим талаар хэн нь хэн байсныг нийгэмд ил тод болгож өгч байх шиг байна. УИХ-ын сонгуульд ялагдал хүлээж, олон арван мянган

гишүүд нь намын харьяалал нэрийн дор ажилгүйчүүдийн эгнээнд шилжиж эхэлсэн тэр өдрүүдэд амин хувна хичээгээд нь ном сурах, биеэ эмчлүүлэх нэрийдлээр харийн нутаг руу зорьцгоосон нь нууц биш. Зарим нь өглөө виз мэдүүлээд үүр шөнийн

заагаар хилийн дээс алхсан нь ч бий. Дөрвөхөн жилийн өмнө тэд Ардчилсан намын цэнхэр тугийн намираан дор мандан бадарч, төрийн өндөр дээд албан тушаалд заларч байсан санагдана.

Үргэлжлэл нь III нүүрт

МЭДЭЭЛЭЛ

Н.ДАШДАВАА: “Эрдэнэт”-ийн 49 хувь Монголынх болсон нь үндэсний эрх ашигт нийцсэн

Б.ДАВАА

Сүүлийн үед “Эрдэнэт” үйлдвэрийн 49 хувийг Монголын талд худалдан авсан хийгээд нүүрсний үнэ, Тавантолгойн төмөр замын бүтээн байгуулалтын талаархи асуудлууд олны анхаарлын төвд байх болсон. Тэгвэл эдгээр асуудалтай холбогдуулан Монголын Консерватив намын дарга Н.Дашдаваа өчигдөр “Монгол нь” мэдээллийн төвд хэвлэлийн хурал зарлаж, байр сууриа илэрхийллээ. Тэрбээр хэвлэлийн хурлын эхэнд Тавантолгойн гэрээний улмаас Монголын тал ихээхэн хэмжээний хохирол амсч буйг онцолсон юм. Энэ талаар “2010 онд Чалко компанитай нэг тонн нүүрсийг 70 ам.доллаар нийлүүлэх гэрээ байгуулахдаа 350 сая ам.долларыг урьдчилгаа болгон зээл, сонгуулийн өмнө ард түмэнд тараасан. Үүний дараа дэлхийн зах зээл дэх нүүрсний үнэ унасан нэрийдлээр “Чалко”-гийн шахалтаар 23 ам.доллар болгож огцом бууруулсан. Одоо дэлхийн зах зээл дээр нүүрсний үнэ 250 ам.долларт хүрчихлээ. Цаашдаа ч өсөх хандлагатай байгаа. Харин бид 27 ам.доллаар нийлүүлсээр байна. Энэ үнийг өсгөхгүй энэ чигээр нь нийлүүлэлт хийсээр байгаа нь хэн гэдэг улстөрчдөд ашигтай вэ.”

Үргэлжлэл нь II нүүрт

МЭДЭГДЭЛ

Ардчилсан нам иргэдийн сонгох, сонгогдох эрхийг ямагт хүндэтгэж ардчилсан сонгуулийн зарчимд үнэнч байж ирсэн. Бид сонгуулийн үр дүнг МАН шиг “хүлээн зөвшөөрөхгүй” хэмээн мэдэгдэж байгаагүй.

Ардчилсан нам Улсын их хурал болон аймаг, Нийслэл Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2016 оны сонгуулийн дараа эрх баригч МАН-ын зүгээс сонгуулийн амлалтаасаа буцаж, /Ахмадын хамтын тэтгэвэр, хүүхдийн мөнгө, 36 сарын тэтгэмж, оюутны тэтгэлэг 70.000, хүүхэд харах үйлчилгээ, гэр хорооллын дахин төлөвлөлт, сайн хашаа, төрийн албан хаагчдыг хоморголон халсан гэх мэт/ урьдах бүхнээ үгүйсгэхэд хүлээцтэй хандаж ирсэн. Сум, Дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2016 оны сонгуулийн үеэр эрх баригчдын зүгээс гаргасан хууль бус үйлдлүүд нь ардчилал, хүний эрх, эрх чөлөөг боомилсон цаашид буруу жишиг тогтоох ноцтой үр дагаварыг бий болголоо гэж Нийслэлийн Ардчилсан нам дүгнэж байна.

Сонгуулийн хороо, санал авах байрны ажилтнуудыг томилохдоо эрх баригчид урьд нь сургалтанд сууж сертификат аван Сонгуулийн ерөнхий хороонд бүртгүүлсэн төрийн албан хаагчдаас бус хууль зөрчин өөрийн хүмүүсийг томилсон нь сонгуулийг будлиантуулахаар эртнээс төлөвлөсөн ажиллагаа байжээ гэж бид үзэж байна.

Ихэнхи сум, дүүрэгт ИТХ-ын сонгуульд Ардчилсан намаас нэр дэвшигчдийг бүртгэхгүй хасч, зарим газар өрсөлдөгчгүй сонгууль болсон нь иргэний сонгогдох эрх, сонгогчдын сонгох эрхийг бүдүүлгээр хаасан хууль бус үйлдэл гэж Нийслэлийн ардчилсан нам үзэж байна.

Сонгуулийн үр дүнгээр Ардчилсан нам ялалт байгуулсан Баянзүрх дүүрэгт ард түмнээс сонгогдсон 6 нэр дэвшигчийг хууль бусаар хассан үйлдэл нь Монгол улсын сонгуулийн 26 жилийн түүхэнд гарч байгаагүй бусармаг явдал болж, сонгуулийн ардчиллыг үгүй хийн, төрийн эрхийг хууль бусаар авах гэсэн үйл ажиллагаагаа даруйхан зогсоохыг МАН-аас Нийслэлийн Ардчилсан нам шаардаж байна.

Ард түмний сонголтыг үгүйсгэсэн хууль бус энэ үйлдлийн хажуугаар дуугүй өнгөрвөл маргааш таны эрх, эрх чөлөө ч байхгүй болно гэдгийг нийт иргэддээ анхааруулж байна.

Учир иймд Нийслэлийн Ардчилсан нам цаашид эрх баригчдын хууль бус үйлдлүүдийг тэвчихгүй бөгөөд ялангуяа, хувь хүний үндсэн эрхийн төлөө иргэдийнхээ эрх ашгийг хамгаалж, тэмцэхээ мэдэгдэж байна.

НИЙСЛЭЛИЙН АРДЧИЛСАН НАМЫН ДАРГА
ЭРДЭНИЙН БАТ-ҮҮЛ
2016 оны 10 дугаар сар 26

УЛСТӨРЧ ЯРЬЖ БАЙНА

Н.УЧРАЛ: МОНГОЛЧУУДАД ОЮУНЫ ЭКСПОРТ ХИЙХ БОЛОМЖ БАЙНА

Ж.ОТГОН

УИХ-ын гишүүн Н.Учралтай цаг үеийн асуудлаар ярилцлаа.

“УИХ-ын намрын чуулганы завсарлага өндөрлөж, гишүүд ажилдаа орлоо. Та бүхний өмнө нэн тэргүүнд ирэх оны төсвийн тодотголыг хэлэлцэн батлах чухал ажил хүлээгдэж байна. Ер нь ирэх оны төсвийн төсөл хэр бодитой болсон гэж харж байна вэ?”

“Шинэжлэх ухаан технологийн хөгжлийн өнөө үед төсвийн зарлагыг хэмнэхдээ ганц нэг зардлыг хасах замаар шийдэхэд хүндрэлтэй. Нэгэнт тогтоогоод мөрдөөд эхэлсэн нэмэлт зардал, хангамж, халамжийг бууруулахад заавал эсэргүүцэлтэй тулгарна. Төсвийн зарлагын хэмнэлт гаргах гэвэл үр ашиггүй зардлыг хасахаас гадна бүтцийн чанартай арга хэмжээнүүдийг авах шаардлагатай. Татвар төлөгчдийн мөнгийг дураар зарцуулах бус норм, хэм хэмжээтэй байх ёстой. Ямар ч бүтээгдэхүүн өөрийн гэсэн норм стандарттай байдгийн адил төсвийн зарлага

норм норматив дээр тогтдог гэдгийг анхаарах ёстой. Миний бодлоор энэ удаагийн төсөв зарим зүйл дээр үнэхээр хэцүүхэн байгаа. Маш жижигхэн жишээ дурдахад бие тамир уралдаан, тэмцээний зардалд 62 хүн орон тоотой байгууллага 10 сая төгрөг тусгасан байхад 526 хүний орон тоотой байгууллага 7.7 сая төгрөг тусгасан байсан. Тиймээс цаашид төрийн албан хаагчдыг ажлаар нь ялгаварлахгүй байх, нормативыг зайлшгүй тогтоож өгөх нь нэн шаардлагатай юм байна гэдэг зүйл ажиглагдаж байгаа юм.”

Үргэлжлэл нь IV нүүрт

МОНГОЛЫН МЭДЭЭ

Манай сонины IV улирлын нэмэлт захиалга үргэлжилж байна

Улиралд **44** дугаар

Захиалгын үнэ **15400**

Монгол шуудан: 70078977
УБ шуудан: 70127027
Скай пост: 70121294
Түгээмэл шуудан: 70115025

ХААН Банк

	Авах	Зарах		Авах	Зарах
АМ.ДОЛЛАР	2340.00	2353.00	ФУНТ	2801.00	2916.00
ЕВРО	2520.00	2603.00	РУБЛЬ	36.10	39.40
ИЕН	22.23	22.93	ЮАНЬ	344.50	348.90

Худалгаа хөгжлийн банк

	Авах	Зарах		Авах	Зарах
АМ.ДОЛЛАР	2339.00	2355.00	ФУНТ	2826.00	2926.00
ЕВРО	2526.00	2616.00	РУБЛЬ	36.40	39.96
ИЕН	22.21	23.06	ЮАНЬ	345.00	349.40

Өчигдрийн 19.00 цагийн байдлаар

ҮЗЭЛ БОДОЛ

ӨНӨӨДРИЙН ТОП ИШЛЭЛ

Ерөнхий сайд асан
Ч.Сайханбилэг

Гэрэл зургийг Г.АРГУУЖИН

Дугаарын **60** мөр

Сонгуулийн хуулиа чангалаад юу өөрчлөгдөв

Үргэлжлэл.
Түрүүч нь I нүүрт

Саяхан орон нутгийн сонгууль болж өндөрлөлөө. Нийслэлийн хэмжээнд сонгогчдын ирц хангалтгүй байлаа. Залуучуудын итгэл алдарч, аль ч намыг сонгосон хоосон амлалт, хий улстөржилт, өөрсдөө баяжихаас өөрийг хийхгүй юм чинь саналаа өгөхгүй гэдэг үүднээс хандав боллоотой. Гэтэл хоёр том нам улаан цагаан мөнгө тараах ажил хийлээ. Ерөөсөө ил цагаандаа гарсан. Тухайлбал, дахин санал хураалт явуулсан хэсгүүд дээр ажиллаж байгаа хүмүүс иргэд рүү утасдаж, “Саналаа ирж өг, 20, 30 мянган төгрөг өгье. Тэр хүний төлөө дугуйлчихаарай” гэсэн байгаа юм. Энэ бол зүгээр л хэвийн зүйл болж хувирсан. Сонгууль биш, хар захын наймаачид юм уу, хаашаа юм. Ингэж санал өгүүлнэ ч гэж байхгүй байх аа. Түүнээс гадна сонгуулийн санал авах хэсэг дээр ажиллаж байсан зарим хүмүүс иргэдийн саналаа өгснийг батлах цагаан хуудсыг хурааж авсан тохиолдол нэлээд гарсан. Бүр зарим нь нэг хуудсыг 5000 төгрөгөөр худалдаж авсан. Цагаан хуудсаа зарсан олон хүн энэ талаар ярьж байна. Бодвол “Таны төлөө ийм хүмүүсээр санал өгүүллээ” гэж цааш нь аль нэг нэр дэвшигчид өгөөд мөнгө авч байгаа юм байлгүй. Сонгууль ийм л бохир заваан, баллар болж байна. Өнөөх мөнгө тараах асуудал бол бүр цайрсан. Залуучууд ч гэсэн жаахан оройхон мөнгө өгөхөөр нь саналаа өгнө гээд сууж байх жишээтэй. Өнөөх хатуу чанга сонгуулийн хууль чинь яав аа. Үйлчилсэнгүй, эрх мэдэлтэн, эвэргэн тууртнуудаа. Ийм хэрэгжихгүй хуулиар яадаг юм. Мөнгө тараах, сонгогчдын саналыг худалдаж авах гаж тогтолцоог өөрчлөх гэж л хатууруулсан биз дээ. Гэтэл гол зорилгодоо хүрсэнгүй. Ингэж сонгууль зохион байгуулаад ч яах юм. Одоо бүр иргэд нь амтагшигхан, “мөнгө өгөхөөр нь сонгуулиа өгнө” гээд гүрнийгээ суучихдаг боллоо. 2020 оны УИХ-ын сонгуулиар ийм зүйл тохиолдвол яах вэ. Залуучуудын ихэнх нь саналаа өгөхгүй гүрнийгээ, тэдэн төгрөг өгвөл л хуудсыг чинь бөглөж, хэн нэгэн улстөрчийг сонгоно гээд суучихвал яах юм. Ирц хүрэхээ болиод, дахин санал хураалт явуулж, дээрээс нь мөнгө төлж байж иргэдийн саналыг худалдаж авдаг жишиг тогтвол яах вэ. Ийм гаж жишиг тогтоохгүй гэж л уг нь сонгуулийн хуулиа чангалж, мөнгө тараах асуудалтай тэмцэхээр болсон юм биш үү. Эсвэл хэвлэлүүдийг чангалж, залуусыг боомилох гэсэн л зорилготой байсан юм уу. Аль аль санаа чинь бүтсэнгүй “нохдууд” минь. Дараагийн сонгуулиар энэ мэт асуудлаа бодолцоно биз, одоогийн эрх баригчид.

“
Аа адооёй іуаәззä “Үдäуіуò”
зееäауð 100 óóäü Ìííäíëä
èðуò äíèì æ ääðëää äýñуí
зíäñуí äууð Ìííäíëùí
уðò äòäëéí ò°è°ó уíу
øëëääуðëëä ääðääñäí. Оуðäуу
уíу øëëääуðëëä ääðäääзë
äíè “Үдäуіуò”-èéí 49 óóäü
Ì ðíñуí òäëä ääëò ääëñäí
”

ҮЗЭЛ БОДОЛ

Үргэлжлэл.
Түрүүч нь I нүүрт

Харин эдүгээ сүүлээ хавчуулсан чоно шиг шил даван одоцгоосон. Гэхдээ нам хүнээр, гишүүнээр дутдаггүй аж. Чамтай чамгүй үүр цайна гэдэг шиг. Орон нутгийн ИТХ-ын ээлжит сонгуульд халзан нөхөр намаа аваад орсон. Үнэндээ түүнээс өөрхүн ч байгаагүй. Бууриа сахиж үлдсэн хэд нь нуруугаа авахуулсан морьд шиг зуларч гүйлдээд л. Харин тэр чадсан. Үнэмлэхүй эрх мэдэл бүхий намтай тулж, нийслэлийн гурван дүүрэг, 150 гаруй суманд ялалт байгуулсан

...Иймээс Ардчилсан нам үлдэж буй хугацаанд маш болгоомжтой хөдлөх ёстой. Тэгж чадахгүй урьдын адил дотроо “алалцаад” байх аваас энэ нам улс төрийн тавцангаас МАХН-ын нэгэн адил сураггүй боллоо арчигдахад хүрнэ. АН-ын их хурал болоход тун бага хугацаа үлдээд байгаа. Дээр нь 2017 оны Ерөнхийлөгчийн сонгууль хаяанд ирсэн байгааг сануулахад илүүдэхгүй биз ээ...

намын даргад өрсөлдөхөд нь хүч хавсарья гэх тохироог хийсэн ч байж мэднэ. Гэхдээ тэр байр суурьгүй нэгэн эцсийн мөчид хаашаа ч хувирч магадгүй нөхөр. Нөгөөтэйгүүр, “Шонхор”-ынхон С.Эрдэнээ хэрхэн арглах тодорхойгүй. “Би намын дарга болно оо” гээд зүтгэчихвэл буулгаж авахад хэцүү дээ хэцүү. Тэдний нөгөө талд “Нэг Ардчилал” буюу Л.Гантөмөр, Х.Тэмүүжин нарын залуус “Бид намын удирдлагаа гартаа авч, намаа шинэчилнэ” хэмээн ил цагаан байр сууриа илэрхийлэх болсон. Тэднийг Ц.Элбэгдорж, Э.Бат-Үүл хоёр дасгалжуулж байгаа гэх яриа бий.

Хэн хэнд нь тэднийг өдөөх сонирхол буй. Э.Бат-Үүлд 2017 оны Ерөнхийлөгчийн сонгуульд өрсөлдөх сонирхол байгаа бол тэр үед Ерөнхийлөгчийн сэнтийгээ тавьж өгөх Ц.Элбэгдоржид дахин намын дарга болох мөрөөдөл буй. “МУДН” болон “Нэг Ардчилал”-ынхан ийнхүү хоорондоо нааш цааш болж байх зуур Ардчилсан намд нэгэн цаг үед хүчтэй явсан “Алтангадас”-ынхан ч зүгээр суухгүй биз. Аягүй бол Я.Санжмятавыггаа зүтгүүлж мэднэ. Тус фракцийн лидерүүд болох Л.Болд, С.Баярцогт, Р.Гончигдорж нар МоАХ руу “урваж”, С.Баярцогт нь АНУ-д докторын зэрэг хамгаалах нэрээр мөрөө хөөж одсон. Иймээс Ардчилсан нам үлдэж буй хугацаанд маш болгоомжтой хөдлөх ёстой. Тэгж чадахгүй урьдын адил дотроо “алалцаад” байх аваас энэ нам улс төрийн тавцангаас МАХН-ын нэгэн адил сураггүй болтлоо арчигдахад хүрнэ. АН-ын их хурал болоход тун бага хугацаа үлдээд байгаа. Дээр нь 2017 оны Ерөнхийлөгчийн сонгууль хаяанд ирсэн байгааг сануулахад илүүдэхгүй биз ээ.

БЯЛДУУЧИД НЬ ШИЛ, АМИА ХИЧЭЭГЭСЭД НЬ ХИЛ, ЛИДЕРҮҮД НЬ ФРАКЦИ ДАВСАН АН

нь том амжилт, өнөөгийн нөхцөл байдалд. Түүний халаасанд эрх мэдэл, тараах мөнгөний аль аль нь байгаагүй. Албан тушаал нь хүртэл Ардчилсан намын Ерөнхий нарийн бичгийн даргын үүрэг гүйцэтгэгч Д.Эрдэнэбат өмнө нь ч ялагдал хүлээж, гудамжаар нэг тарсан гишүүд бүхий намын генсекээр дөрвөн жил ажиллахдаа намын ерөнхий нарийн бичгийн дарга хүн ямар байдлаар ажиллах ёстойг харуулж, стандарт хэм хэмжээг нь тогтоож чадсан төдийгүй 2012 оны УИХ-ын ээлжит сонгуульд Ардчилсан нам үнэмлэхүй ялалт байгуулж байлаа. Харин эдүгээ АН нам биш болж байх шиг байна. Сонгуульд ялагдсаныхаа дараахан

шинэчлэгдэх тухай яриад таг болов. Цаг хугацаа өнгөрөх тусам хойргошиж, хэдхэн хүний асуудал болж байх шиг байна. Бидэнд чадахгүй бол нэрийг нь өөрчлөөд ч болов хуулах хичээл бэлхэнээ хажууд буй. МАН 2012 оны сонгуулийн дараа УИХ-ын чуулганы нэгдсэн хуралдааныг хоёрдугаарт тавьж байгаад л намын дарга, Ерөнхий нарийн бичгийн даргаа сольж байлаа. Орон нутгийн сонгуулийн дүн муугаар эргэхэд ч ялгаагүй хэдэн өдөр хуралдаж, наана цаанаа гарч байгаад л дарга нараа сольсон. Ардчилгачдад харин ийм зүрх зориг алга. Байсхийгээд л ҮЗХ-ны хуралдааны тов зарлагддаг ч тэр нь хуралдаж

байсангүй. Тэгээд ч Ардчилсан намд “Шонхор”, “МУДН”, “Нэг Ардчилал”, “Алтангадас” зэрэг олон фракци бий. Өнгөрсөн дөрвөн жилд “Шонхор”-ынхон даам гарч, албан тушаалын томилгоонуудын өнгөтэй өөдтэйг нь хамж байсан ч УИХ-ын сонгуульд намаа тавьж туусан. Тиймээс МУДН тэрүүхэн хүрээндээ тэднийг буулгаж аваад байгаа. Гэвч З.Энхболдыг барж идэж чадахгүй байгаа нь үнэн. Орон нутгийн сонгууль өндөрлөмөгц мань эр Ерөнхийлөгчийн сонгууль хүртэл Ардчилсан намын даргын үүрэг гүйцэтгэгчээр ажиллаа хэмээгээд үүнийхээ шан болгож, МУДН цаашлаад Д.Эрдэнэбатыг

EXCEED YOUR VISION

L-СЕРИЙН ПРИНТЕРЭЭ АВААД

+

ХОРОО
10%
ХӨНГӨЛҮҮЛЖ
АВААРАЙ

7575-3535

www.pcmall.mn

/PCmallOfficial

ОНЦЛОХ ХУУДАС

Өүй í ü öүй áу?

ДҮНСГЭР ГЭГДДЭГ Ч ШУУРХАЙ ДЭЭРЭЭ ШУЛУУХАН АВДАГ П.ГАНХҮҮ

Ч.ЧУЛУУН

“Хэн нь хэн бэ” булангийнхаа энэ удаагийн дугаарт Эрчим хүчний сайд П.Ганхүүг онцолж байна.

Гэрэл зургийг Г.АРГУУЖИН

“Салбарын сайд болсноор хариуцлага өөрчлөгдөх юм уу” гэж асуусан сэтгүүлчийн асуултад тэрбээр “Бодлого боловсруулж, шийдвэр гаргахын хувьд мэдээж өөрчлөлт гарна. Харин бидний ажил секунд, минутаар салбарын ажлын үр дүн хэмжигддэг хариуцлагатай алба гэдэг үүднээс нь ойлговол өөрчлөлт гарсан гэж бодохгүй байна. Хүмүүс гэртээ орж тогоо асаахад л цахилгаан цэлсхийж, хоол ундаа идэж уух тухтай нөхцөл бүрдүүлдэг мэргэжилтнүүд манайд ажилладаг. Би тэдний л нэг нь. Мэргэжилтнээс нь эхлээд зүтгэж яваа болохоор энэ том айлын гальг алдуулахгүй залгаж, хөгжүүлэх мөрөөдөл минь хэвээрээ гэж хэлж болно. Манай салбарт ердөө 3-5 том үйлдвэр байгуулах нь зүйтэй гэсэн бодлогыг бид барьж байгаа. Иймээс Дулааны III цахилгаан станц, Дорнодын цахилгаан станцын өргөтгөл болон Тавантолгойн цахилгаан станц зэрэгт бид өндөр ач холбогдол өгч байна. Цаашид экспортын чиглэлийн томоохон эх үүсвэр, дамжуулах шугам сүлжээ барьж байгуулахад анхаарал хандуулж ажиллана” хэмээн хариулсан эрхэм бол Эрчим хүчний сайд П.Ганхүү. Тэр бол олон нийт хийгээд гүйцэтгэх засаглалд харьцангуй шинэ хүн.

Эдүгээ улстөрч болохоор гарааны шугамд зогсч буй тамирчин. Шулуухан хэлэхэд, аз, хийморь хоёрынхоо буянаар улс төрд хар гүйхээрээ гарч ирсэн сайд. Эрчим хүчний сайдад нэр дэвшигчдийг тодруулах үед түүний нэр сураг ч үгүй байсан. Гэхдээ мэргэжлийн гэх тодотгол бүхий Засгийн газрыг авч яваа цөөн хүний нэг гэж хэлж болно. Түүний намтар нь ч гял цял юмгүй, энгийн. Хөвсгөл аймгийн Цагаан-Үүр сумын уугуул. Пүрэвжав хэмээх гурван хүүхэдтэй багш эрхмийн дунд хүү юм билээ. Хөдөөгийн хүн ам цөөн, буйдхан сумын багачуудын нэгэн адил өвөлд нь голынхоо мөсөн дээр наадаж, зундаа хөх болтлоо усанд шумбаж өссөн нэгэн. Сурлагаар аймаг, сумандаа гайхагдсан сурагч байгаагүй ч хувиа борлуулж, довоо шарлуулж явсан хүү байсан талаар түүнийг Эрчим хүчний сайд болсных нь дараа сонсогдож л байв. П.Ганхүүг зарим нь дуу муутай дүнсгэрдүү хүн хэмээх нь бий. Төрөлхийн араншин нь юм хойно яалтай билээ. Гэхдээ тэр дуугарах үедээ хэнээс ч илүү тод дуугарч, байр сууриа илэрхийлж чаддагийг нь эрчим хүчнийхэн мэднэ. Сумандаа арван жилийн сургуулиа, улмаар Нийгэм, эдийн засгийн дээд сургуулийг 1997 онд, МУИС-ийн Эдийн

засгийн сургуулийг 1999 онд, Австралийн Сиднейн их сургуулийг 2015 онд тус тус дүүргэжээ. Эдийн засгийн магистр зэрэгтэй, АНУ, Япон Улсад эрчим хүчний чиглэлээр мэргэшил дээшлүүлсэн тэрбээр 1997-1999 онд Нийгэм, эдийн засгийн дээд сургуульд багш, салбарын эрхлэгч, 1999-2001 онд МУИС-д “ТАСИС” төслийн зөвлөх, 2002-2004 онд Дэд бүтцийн яаманд мэргэжилтэн, 2004-2009 онд Түлш, эрчим хүчний яаманд газар, хэлтсийн дарга, ахлах мэргэжилтэн, 2009-2012 онд Эрчим хүчний газрын орлогч даргаар ажиллаж байсан гэдгээс өөр зүйл алга. Харин энэ цаг үеэс хойш насан туршидаа Эрчим хүчний сайдаар ажиллаж байсан гэх чимэг үгээр мөнхөд гангарна. Үр сад ч нь ялгаагүй. Харин түүнийг, тодруулбал, Нийгэм эдийн засгийн дээд сургуульд багш, салбарын эрхлэгчээр яаманд мэргэжилтнээр томилон өөд татсан эрхмийнх нь талаар хэвлэлийнхэн одоохондоо дуугараагүй л байна. Хурдан удмын хэдэн сайхан адуутайг нь, хурды моринд “нугасгүй”-г нь мэдэх зарим нь М.Энхболдын хүн гэлцэх л юм билээ. Ирэх зуны наадмаар сайдын нэр дээр уясан хурдан хүлгүүд нь улсад түрүүлэх нь дамжиггүй. Тэгээд ч улс төр хэмээх халуун

тогоонд буцалсан хүн “Сайдаар ажилласан, одоо улс төрөөс хөндийрөх цаг болсон” гээд чимээгүйхэн оддоггүй нь туйлын үнэн тул нэгэн цагт түүний улс төр дэх загалмайсан эцгийн нэр тодрох нь гарцаагүй. Нөгөөтэйгүүр, түүнийг салбарынхан нь “Энэ салбарыг эдийн засгийн ухаанаар удирдах цаг болсон” хэмээн ихэд талархан хүлээж авсан гэнэ билээ. Ямартай ч тэрбээр ажлаа хүлээж авсан даруйдаа яамны шуурхайг хэд хэдэн удаа ширүүхэн хуралдуулж, салбарынхандаа ямар зарчмаар ажиллах талаараа “Энэ салбарт мэргэжлийн, мэргэшсэн боловсон хүчин ажиллах ёстой. Алдаа дутагдал гаргах эрхгүй салбар. Алдаа гаргасан хэн нэгнийг өрөвдөж, хаацайлах ёсгүй” гэсэн хөдхөн үгээр ойлгуулж чадсан байдаг. П.Ганхүүг намчирхдаггүй, халаа сэлгээ хийгээгүй сайд гээд хэлчихвэл хурдлаа болно. Тэрбээр өнгөрсөн есдүгээр сарын дундуур халаа сэлгээ хийж эхэлсэн. Гэхдээ яг өөрийнхөөрөө шийдсэн үү гэвэл бас эргэлзээтэй. Сайдын халаа сэлгээ Дулааны цахилгаан станцуудын дарга нараа солихоос эхэлж, Эрчим хүчний хөгжлийн төв, Диспетчерийн үндэсний төв гэхчилэн үргэлжилсэн байх жишээтэй. Түүний хийсэн томилгоо зарим газар, хэлтэст нүдээ олсон бол мэргэжлийн гэхээсээ

илүүтэй менежмент шаарддаг агентлагуудад нь намын нөлөө орсон нь илт байгаа. Эрчим хүч өөрөө хатуу сахилга бат, мэргэжлийн өндөр ур чадвар шаарддаг салбар болохоор үе үеийн сайд нар халаа сэлгээг хийхдээ салбар дотроо эргэлддэг зарчмаас П.Ганхүү ч гажаагүй л байна лээ. Үүндээ түүнд ДЦС-III ТӨХК-ийн дарга асан Д.Чимэддорж шиг мэдлэг нь гарт нь багцсан чадалтай инженерийг дэргэдээ авах шиг оновчтой шийдэл хаа байх билээ. Тэрбээр эдүгээ эхнэр, хоёр хүүхдийн хамт амьдардаг. Эхнэр нь одоогоор бага хүүхдээ хараад гэртээ сууж байгаа аж. Эрчим хүчний сайд АТГ-г гаргаж өгсөн хөрөнгө орлогын мэдүүлэгтээ орон сууц 2, хувьдаа Toyota Land Cruiser 200, RAV-4 маркийн хоёр машинтай, өөрийнх нь жилийн орлого 24 сая бол гэр бүлийнх нь орлого 48 сая, 20 үхэртэй, хурдан удмын 16 адуутай, хоёр га газартай, 25 саяын үнэ бүхий үнэт эдлэлтэй, 50 орчим сая төгрөгийн хадгаламжтай, 100 сая төгрөгийн зээлтэй, “Ю Си Эс” компанийн 250 ширхэг хувьцааг эзэмшдэг хэмээн дурьджээ. Түүний талаар өгүүлэх зүйл одоохондоо ийм л байна. Мэргэжлийн Засгийн газрын томилгоо нүдээ олсон эсэхийг цаг хугацаа харуулах юм хойно үүгээр цэглээ.

Тал нутгийн цахим мэдээлэл

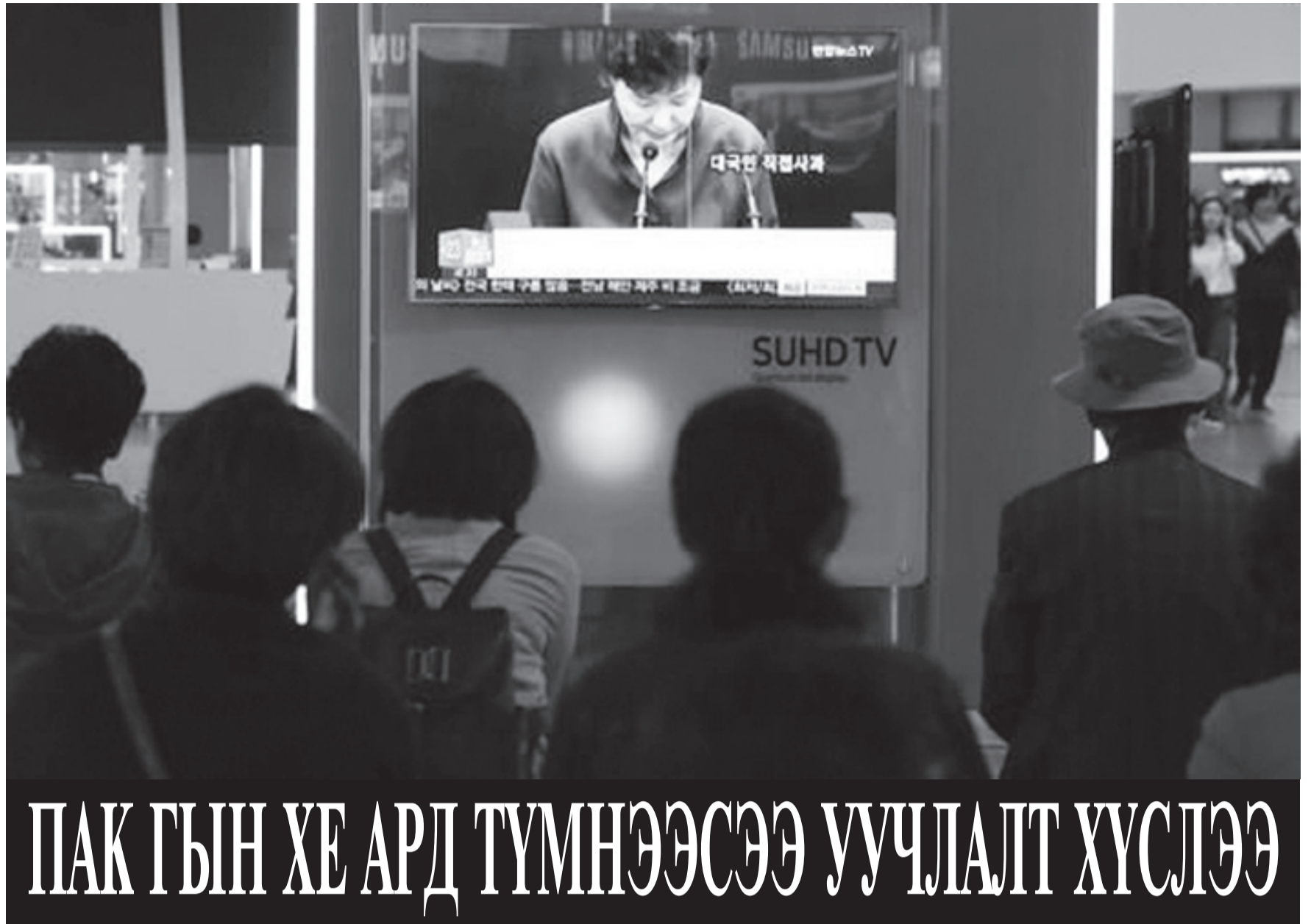
ДЭЛХИЙ

Коллин Пауэлл Доналд Трампаас нүүр буруулав

АНУ-ын Бүгд найрамдах намын гишүүн, Төрийн нарийн бичгийн дарга асан Коллин Пауэлл ирэх сарын 8-нд явагдах Ерөнхийлөгчийн сонгуулиар Ардчилсан намаас нэр дэвшигч Хиллари Клинтонд саналаа өгнө гэдгээ илэрхийллээ. Бүгд Найрамдах намаас үл хөдлөх хөрөнгийн тэрбумтан Доналд Трамп Ерөнхийлөгчийн сонгуульд өрсөлдөж байгаа бөгөөд нэг намын гишүүд нь түүнээс нүүр буруулах болсон юм. Трампын эмэгтэйчүүдийг зүй бус үгээр гутаан доромжилж буй бичлэг цацагдсанаас хойш бүгд найрамдахчууд удаа дараа түүнийг дэмжихгүй гэдгээ илэрхийлэх болсон. Үүнийг Хиллари Клинтон ч өөрт ашигтайгаар эргүүлж, бизнесмэн эрээс нүүр буруулсан Бүгд Найрамдах намын гишүүдийн саналыг авах чиглэлийг барьж ажиллах болсон байдаг. Тэгвэл Трампаас нүүр буруулагчдын тоог Төрийн нарийн бичгийн дарга асан Коллин Пауэлл нэмлээ. Тэрбээр Жорж В.Бушийг АНУ-ын Ерөнхийлөгчөөр ажиллах байх үед Төрийн нарийн бичгийн даргын албан тушаалыг хашиж байв. Коллин Пауэлл нийгмийн цөөнхийнхөн, дүрвэгсэд, эмэгтэйчүүдийг бүдүүлгээр доромжилсон мэдэгдлийг удаа дараа хийж байсан Трампыг “Үндэсний ичгүүр” хэмээн цоллож байсан удаатай билээ.

Асрах газрын сувилагч найман өвчтөнөө хөнөөжээ

Канадын өндөр настнуудын асрамжийн газрын сувилагч сүүлийн найман жилийн хугацаанд нийтдээ найман хүний амийг бүрэлгэсэн гэх хэрэгт сэжиглэгдэн баривчлагджээ. Албаны эх сурвалжийн мэдээлснээр эдүгээ 49 настай сувилагч Канадын Торонто хотын зах хэсэгт байрлах хоёр өндөр настны асрах газарт 2007 оноос 2015 оныг хүртэлх найман жилийн хугацаанд өвчтөнүүдээ эм өгч, амийг нь бүрэлгэсэн гэх хэрэгт сэжиглэгдсэн байна. Хэргийн хохирогчид 75-96 насны өндөр настнууд байсан аж. Энэ удаагийн хэргийг орон нутгийн цагдаагийн газрын ажилтнууд гаднаас ирсэн мэдээлэлд үндэслэн өнгөрсөн сараас үүсгэн шалгаж эхэлсэн байна. Улмаар сувилагч эмэгтэйг баривчилжээ. Одоогоор сувилагчийн хүн амины хэрэг үйлдэхдээ ашигласан эм нь чухам юу болох, ямар үйлчилгээтэй болох нь тодорхойгүй байгаа ч, асрамжийн газарт маш олон төрлийн эм хадгалагдаж байсан аж.

ПАК ГЫН ХЕ АРД ТҮМНЭЭСЭЭ УУЧЛАЛТ ХҮСЛЭЭ

Б.ДАВАА

БНСУ-ын Ерөнхийлөгч Пак Гын Хе авлигын хэргээр шалгагдаж буй эмэгтэй найзынх нь талаархи баримтууд ар араасаа дэлгэгдэж буйтай холбогдуулан мэдэгдэл хийж, ард түмнээсээ албан ёсоор уучлалт хүсчээ. Тэрбээр орон нутгийн телевизээр мэдэгдэл хийсэн бөгөөд камерын өмнө толгойгоо бөхийлгөн “Ард түмнээсээ хичээнгүйлэн уучлалт хүсч байна” гэж хэлжээ. БНСУ-ын Прокурорууд Ерөнхийлөгч Пак Гын Хегийн найз гэгддэг Чой Сун Силийг улсын Ерөнхийлөгчтэй дотно харилцаатай гэдгээ ашиглан олон тооны компаниудаас өөрийн эзэмшлийн хоёр сандаа их хэмжээний хандив авсан гэх үндэслэлээр шалгаж байгаа ажээ. 1963-1979 онд

тус улсыг удирдаж байсан Пак Жон Хегийн төрсөн охин үе залгамжилсан улстөрч гэгддэг Өмнөд Солонгосын анхны эмэгтэй Ерөнхийлөгч Пак Гын Хегийн хувьд авлигын хэргийн дуулианаас зайгаа барихыг хичээж байжээ. Гэвч энэ сарын 24-ний өдөр телевизийн нэвтрүүлгээр Пак Ерөнхийлөгч өөрийн гараар бичсэн хэд хэдэн бичвэрийг найз Чой Сун Сидд илгээж, улмаар хэд хэдэн баримтдаа засвар хийлгэж байсан гэх баримтууд дэлгэгджээ. Авлигын хэргийн дуулиан дэгдсэний дараа эх орноосоо зугтсан Чойн албан өрөөнөөс хураасан компьютероос 200 гаруй баримт олдсон бөгөөд үүнд үндэслэсэн баримтууд нэвтрүүлгийн үеэр дэлгэгдсэн байна. Одоогийн байдлаар Пакын найз Чой чухам хаана байгаа нь тодорхойгүй

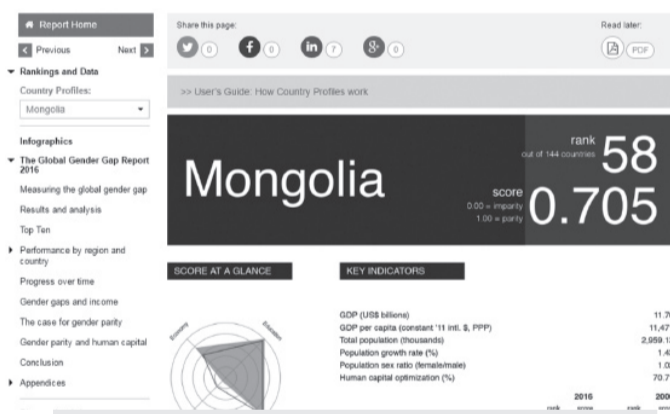
...Авлигын хэргийн дуулиан дэгдсэний дараа эх орноосоо зугтсан Чойн албан өрөөнөөс хураасан компьютероос 200 гаруй баримт олдсон бөгөөд үүнд үндэслэсэн баримтууд нэвтрүүлгийн үеэр дэлгэгдсэн байна. Одоогийн байдлаар Пакын найз Чой чухам хаана байгаа нь тодорхойгүй байгаа ажээ...

байгаа ажээ. Ард түмнээсээ албан ёсоор уучлалт гуйн толгой бөхийлгөсөн Өмнөд Солонгос улсын Ерөнхийлөгч найзынхаа талаар дурсахдаа “Хүнд хэцүү цаг үед тусалж байсан юм. Ерөнхийлөгчийн сонгуулийн сурталчилгааны материал, хэлэх үг зэрэгт түүний туслалцааг авч байв. 2013 оны хоёрдугаар сард Ерөнхийлөгчийн албанд томилогдсоноос хойш ч Чойгоос тусламж авч байсан” гэж ярьжээ. Түүнчлэн “Хэд хэдэн удаагийн материалд түүний санаа бодлыг сонсч байсан удаатай. Гэхдээ Ерөнхийлөгчийн туслахыг томилсноос хойш больсон” гэж тайлбарласан байна. Чой Сун Сил нь Пак Гын Хе Ерөнхийлөгчийн багшаар ажиллаж байсан шашин судлаач Чой Тэ Миний охин

юм байна. Ямартай ч, Чой Сун Силийг авлигын хэрэгт холбогдуулан шалгаж эхэлсэн нь Ерөнхийлөгчийн нэр хүндэд санаатайгаар халдах гэсэн оролдлого байж болзошгүй аж. Учир нь хэрэг мандсанаас хойш Пакыг дэмжигчдийн хувь илт буурсан үзүүлэлттэй болж иржээ. БНСУ-ын анхны эмэгтэй Ерөнхийлөгч энэ сарын 24-ний өдөр одоогийн мөрдөгдөж буй Үндсэн хуульд Ерөнхийлөгчийн албыг хашиж буй хүн улиран сонгогдож болохуйц нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналаа илэрхийлсэн. Гэвч сөрөг хүчнийхэн түүнийг авлигын хэрэгт холбогдсон найзаасаа олон нийтийн анхаарлыг холдуулж, Үндсэн хуульд өөрчлөлт оруулах асуудалд хэвлэлийнхний анхаарлыг татахыг оролдож байна хэмээн шүүмжилж байв.

Жендерийн тэгш байдлаар Монгол 58-д жагслаа

Швейцарийн судалгааны байгууллагаас дэлхийн улс орнуудын нийгмийн хөгжил дэх эрэгтэй, эмэгтэй хүмүүсийн жендерийн тэгш байдлын талаархи судалгааны дүнг танилцууллаа. Улмаар уг судалгаанд Монгол 58-д жагсчээ. Дэлхийн улс төр, эдийн засгийн салбарын удирдагчид чуулдаг “Давосын чуулган”-ыг зохион байгуулдаг Швейцарийн судалгааны байгууллага “Дэлхийн эдийн засгийн форум” улс төр, эдийн засаг, боловсрол, эрүүл мэнд гэсэн дөрвөн салбарын үзүүлэлтэд үндэслэн жил бүр, жендерийн тэгш байдлын судалгааг хийдэг юм. Улмаар энэ оны судалгааныхаа дүнг өчигдөр зарлалаа. Энэ удаагийн судалгаанд 144 орныг хамруулсан байх бөгөөд жендерийн тэгш байдлаараа Исланд дахин тэргүүлжээ. Тус улс найман жилийн турш тасралтгүй тэргүүлсэн үзүүлэлттэй байна. Харин Финланд, Норвеги, Швед зэрэг орнууд удаалжээ. Харин Монгол Улс 58-д бичигдсэн байв. Манай улсын хувьд эрүүл мэнд, боловсрол, эдийн засгийн салбарт өндөр үнэлгээ авсан байсан хэдий ч, улс төрийн салбарт жендерийн ялгаа их гэж үнэлэгджээ. 2006 онд Монгол 42 дугаарт жагсаж байсан юм. Харин Герман 13, Франц 17, Их Британи 20, Америк 45, Хятад 99, ОХУ 75 дугаарт тус тус эрэмбэлэгдсэн байна. Ингээд жендерийн тэгш байдлаар эхний 10-т жагссан улсыг танилцуулав.

1. Исланд
2. Финланд
3. Норвеги
4. Швед
5. Руанда
6. Ирланд
7. Филиппин
8. Словени
9. Шинэ Зеланд
10. Никарагуа

Хятадын байгаль орчныг хамгаалах газрын ажилтнууд баривчлагдлаа

БНХАУ-ын эрх баригчид орчны бохирдлын үнэлгээг засварласан гэх үндэслэлээр тус улсын Шаньси мужийн Шянь хотын Байгаль орчныг хамгаалах газрын ажилтнуудыг баривчилжээ. Орон нутгийн “Huashang Bao” гэх сонинд бичсэнээр тэд орчны бохирдлын хэмжилтийн станц дахь ажиглалтын тоног төхөөрөмжийг давуун утсаар удаа дараа хааж, үнэн бодит мэдээллийг нуун дарагдуулж байсан аж. Улмаар бодит байдлаас хол зөрүүтэй бохирдлын үнэлгээ гаргасан мэргэжилтнүүдийг цагдаагийн газраас шалгаж эхэлжээ. Орчны бохирдол хэмжих станцын захирал, орлогч, ЧангАн дүүргийн байгаль орчны байдагчид эдүгээ цагдаагийн газарт саатуулагдсан аж. Агаарын бохирдол Хятадын эрх баригчдын санаа зовоосон асуудлын нэг бөгөөд бүх хотын удирдлагуудад утааг бууруулах чиглэл өгсөн байдаг аж. Улмаар утааг бууруулах зорилгоо биелүүлэггүй албаныханд шийтгэл ногдуулах арга хэмжээ авдаг юм байна.

ТАЛ НУТГИЙН ЦАХИМ МЭДЭЭЛЭЛ

